

Novel·la Manel Vega

Sobre els drets de sang

“**A**l final, vaig acabar duent-la al damunt tota l'estona. [La criatura] és com aquelles mostres de l'hospital, vaig pensar. No les pots perdre mai de vista. Era com si allò de carregar pixats i sang amunt i avall fos el meu destí a la vida”, ens etziba, tot d'una, la jovial Marietta Greer, *alter ego* de Barbara Kingsolver (Maryland, 1955). La protagonista d'*Arbres de mongetes*, que va ser la primera novel·la de Kingsolver i un gran èxit, fins al punt que avui dia és lectura obligatòria a molts centres d'ensenyament dels Estats Units, té un objectiu en la vida: no quedar-se embarassada. Però el destí se li aferra com la cola: tot i que se'n va del seu Kentucky natal amb un vell *escarabat* del 1955, de cop i volta, una dona rodanxona li deixa una criatura a dins del seu cotxe. Doncs, a partir d'aquest fet, que potser és un recurs un pèl forçat, l'autora nord-americana ens mostra amb una mica de rancor i, alhora, molta tendresa, que l'embaràs sempre serà un punt d'inflexió en la vida de qualsevol dona. Òbviament, tant pel que fa a les alegries com pel que fa a les tristors.

Per tal d'aconseguir-ho, l'escriptora de *La Bíblia de l'arbre del verí*, que té el rècord que cada llibre que ha publicat des del 1993 ha aparegut a la llista de *best sellers* del *New York Times*, ens comenta amb tot detall l'intens viatge iniciàtic i sense rumb fix de la criatura: “No era ben bé una criatura. Segurament, ja era prou gran per caminar i tot, encara que no pas tan gran com per no poder-la carregar a collibè. Era entre una criatura i una persona”, aclareix amb una fina ironia. I també ens comenta el viatge de Marietta Greer, mentre que la protagonista ens aboca pàgina rere pàgina diversos i premeditats pensaments i

Barbara Kingsolver en una imatge del 1992 AP

records: des dels savis i útils consells de la seva estimada mare fins a les inoblidables i necessàries vivències a l'institut, passant per un recull de reflexions més o menys escaients. A més, la delicada Marietta co-

neixerà uns quants personatges de diverses cultures, s'enfrontarà a alguns aspectes violents de la societat i descobrirà el valor de formar part d'una comunitat. Gràcies al seu estil directe, tot i que potser a algú li resulti una mica molest i poc creïble, Barbara Kingsolver, guardonada amb un munt de premis literaris al llarg de la seva carrera i finalista del Pulitzer i del PEN / Faulkner, ens atrapa amb la seva prosa àgil, i plena d'humor, fins al final del llibre i ens fa participar amb molt d'interès en l'anhel de la prudent Marietta

Greer: córrer món, ser lliure, viure la vida.

Després de llegir aquest clàssic de la literatura moderna nord-americana, fins i tot el lector més distant acabarà fent-se la mateixa pregunta que la protagonista: “Per què els homes es pensen que poden impressionar una dona pintant el món com un indret ple de perills potencials?”.

Tot i que de vegades la traducció al català pot semblar feta per un autòmat, finalment, la lectura d'*Arbres de mongetes* és bastant lleugera i força divertida. Sense cap mena de dubte. *

Arbres de mongetes
Autor: **Barbara Kingsolver**
Traducció: **Joan Puntí**
Editorial: **La Galera, Barcelona**
Preu: **14,90**
Pàgines: **255**

Poesia Anna Ballbona

Carnavals enfarfegosos

L'orfisme és un corrent pictòric emparentat amb el cubisme que cerca la supremacia del color. I de color n'està ple *Els carnavals òrfics*, un llibre eminentment pictòric, si es pot dir així, ja des de l'inici. Les dedicatòries fan referència a tres pintors que ens porten aquest esclat del color: De launay, Miró i Feininger. En aquest llibre de poemes, Joan Carles González Pujalte assaja una transposició d'aquesta pintura a la poesia, amb peces que basculen entre una forma narrativa i un joc d'imatges estridents, com qui intenta configurar tot el conjunt d'un quadre carregat d'esquitxos potents de colors.

En realitat, però, el llibre queda embarrancat en aquests esquitxos. Els carnavals que ens serveix González Pujalte en forma de catorze poemes resulten, en determinats moments, excessivament enfarfegosos, amb un sorprenent gust per l'ús de l'epítet que li resta embranzida i que el fa avançar a batzegades. En alguns poemes, el vers que va traçant és massa desordenat (no perquè sigui lliure); un desendrecament carregat que pot arribar a desorientar el lector.

L'autor, nascut a Mataró el 1963, llicenciat en història de l'art i que es dedica a la docència, pentina el poemari amb referències als colors, a

les diferents versions de la llum i als pintors que els han tractat (amb noms com ara Vermeer, Matisse, Van Dongen, Van Der Weiden). Llum, art i bellesa traspassen el llibre. Una atmosfera onírica senyoreja un grapat de pàgines. En ocasions, però, aquestes imatges irreals queden isolades, poc travades entre si i en el seu conjunt. Sembla que el fil que intentaven estendre cap al lector es quedi a mig camí.

Sigui com sigui, dins aquest rerefons oníric, hi ha alguns centellejos notables, com aquest: “Mesura les passes, que la bellesa també / s'esclafa com un ou de tórtora / quan cau de la teulada”.

Des del seu primer llibre, editat l'any 1998, González Pujalte ha publicat un bon grapat de poemaris. *Els carnavals òrfics* és el seu catorzè volum de poesia, amb algunes diferències substancials respecte l'anterior, *Silur*, publicat just el 2009. *Silur* (3r premi de poesia Oriol Rossell 2009) és molt més personal i íntim, amb poemes obertament narratius que apel·len, com a mínim en una part, a elements més quotidians. *Els carnavals òrfics* fan l'intent d'aïllar i treure suc d'una matèria molt més concreta i abstracta alhora, un esclat de colors pictòrics, que aquí, però, queden concentrats en un aiguabarreig. *

Els carnavals òrfics
Autor: **Joan Carles González Pujalte**
30è premi '25 d'abril'
Editorial: **Viena Barcelona, 2010**
Preu: **10 euros**
Pàgines: **48**